

De Minister van Economische Zaken
de heer V. Karremans
Postbus 20401
2500 EK 's-Gravenhage

Den Haag, 21 augustus 2025

Aantal bijlagen : -1-
Uw kenmerk : DGED-DE / 99530449
Ons kenmerk : ACM/UIT/655115
Contactpersoon :
Onderwerp : ACM/25/195302 Uitvoerbaarheids- en handhaafbaarheidstoets
Gigabitinfrastructuurverordening

Geachte heer Karremans,

De Autoriteit Consument & Markt (hierna: ACM) heeft bij brief van 23 juni 2025¹ uw verzoek ontvangen om een uitvoerbaarheids- en handhaafbaarheidstoets (hierna: UHT) uit te voeren op het Uitvoeringswetsvoorstel Gigabitinfrastructuurverordening (hierna: wetsvoorstel). De reactie van de ACM vindt u in deze brief.

Met het wetsvoorstel wordt uitvoering gegeven aan de Europese Gigabitinfrastructuurverordening² (hierna: GIA). Het wetsvoorstel breidt de taken van de ACM uit met handhaving en geschilbeslechting over de toegang tot fysieke infrastructuur, informatie-uitwisseling, en coördinatie van civiele werken. Ook wijzigt het wetsvoorstel de situatie van het gebruik van fysieke binnenhuisinfrastructuur dat de gevolgen heeft voor de toezichtstaak van ACM. Aanvullend zijn er enkele tijdelijke coördinerende en voorlichtende taken.

Op basis van de ontvangen versie van het wetsvoorstel acht de ACM het voorstel uitvoerbaar en handhaafbaar als er voor de aanvullende structurele taken ook structurele financiering volgt. De ACM constateert dat deze nieuwe taken in het verlengde liggen van de werkzaamheden die de ACM al uitvoert. Wel geeft de ACM graag enkele punten mee ter verbetering van het wetsvoorstel en een algemene opmerking.

1. Een verzoek voor meer toelichting over de definitie van 'overheidsinstanties'.
2. Voor de uitvoerbaarheid is het noodzakelijk dat het centraal informatie punt goed is belegd.
3. De inschatting van de benodigde capaciteit en financiering is gebaseerd op het voorliggende voorstel. Als het wetsvoorstel naderhand significant wijzigt kan de ACM daar opnieuw een Uitvoerbaarheid en Handhaafbaarheidstoets op uitvoeren.

1. De Gigabitinfrastructuurverordening

De GIA beoogt de uitrol van netwerken met zeer hoge capaciteit te versnellen, en beoogt harmonisering van vergunningsprocedures en vereenvoudiging van de nationale telecomwetgeving. Belangrijke instrumenten die in de GIA zijn opgenomen zijn een uitbreiding van de gedoogplicht voor medegebruik van bestaande infrastructuur en een betere coördinatie van civiele werkzaamheden.

¹ Uw kenmerk DGED-DE / 99530449.

² Verordening (EU) 2024/1309 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2024 inzake maatregelen om de kosten van de uitrol van de elektronische communicatienetwerken met gigabitsnelheden te verlagen, tot wijziging van Verordening (EU) 2015/2120 en tot intrekking van Richtlijn 2014/61/EU (gigabitinfrastructuurverordening).

2. Uitvoeringstaken

2.1 Handhaving en geschilbeslechting medegebruik fysieke infrastructuur en coördinatie civiele werken

De ACM is reeds bevoegd om geschillen te beslechten over toegangsverzoeken van netwerkexploitanten en aanbieders van elektronische communicatie netwerken tot medegebruik van bestaande fysieke infrastructuur. Het wetsvoorstel verplicht meer instanties, zoals overheidsinstanties, om in te gaan op dergelijke toegangsverzoeken. De ACM merkt op dat de in het wetsvoorstel gehanteerde definitie van 'overheidsinstanties' breed is. Hieronder vallen niet alleen (decentrale) overheidsorganen, maar ook andere publiekrechtelijke instanties. Daardoor is voor de ACM onduidelijk hoe deze criteria geïnterpreteerd dienen te worden. De ACM verzoekt u dit toe te lichten in de Memorie van Toelichting zodat alle betrokken partijen beter kunnen inschatten of ze wel of niet onder de gedoogplicht vallen. Aanvullend wordt de definitie van *fysieke infrastructuur* uitgebreid met straatmeubilair, zoals straatverlichting of verkeerslichten waarvoor de gedoogplicht ook gaat gelden.

Gelet op het uitbreiden van de gedoogplicht naar meer partijen en meer infrastructuur, verwacht de ACM dat de GIA een stijging van het aantal verzoeken om medegebruik tot gevolg zal hebben. Een hoger aantal verzoeken voor medegebruik zal naar verwachting leiden tot meer geschillen die de ACM moet behandelen en niet kan prioriteren. In praktijk leidt dit vaak tot het instellen van juridische vervolgpcedures. De geschilbeslechting zal daarom de nodige capaciteit vergen.

Nieuw is dat er ook verplichtingen worden opgelegd aan rechtspersonen en exploitanten die grond huren of het recht daartoe behouden – grondeigenaren uitgezonderd – waar VHC-faciliteiten zijn gevestigd.³ Deze moeten te goeder trouw handelen wat de ACM kan controleren en overeenkomsten bij de ACM registreren.

Verder bevat de GIA een verplichting om glasvezelklare fysieke binnenhuisinfrastructuur aan te leggen bij nieuwbouwprojecten en renovatiewerkzaamheden. Het toezicht hierop is elders belegd. Wel ziet de ACM hier mogelijk extra geschilbeslechtingsverzoeken als het onduidelijk is of en door wie verplichtingen niet (voldoende) zijn nagekomen.

In het wetsvoorstel is tot slot ook de reikwijdte van de coördinatie van civiele werken⁴ uitgebreid, waardoor netwerkexploitanten ook met overheidsinstanties die fysieke infrastructuur beheren, kunnen onderhandelen de coördinatie werkzaamheden. Geschillen hierover kunnen aan de ACM worden voorgelegd. Doordat de uitrol van glasvezel in Nederland al vergevorderd is, verwacht de ACM niet dat hier veel extra werk uit voortkomt en extra capaciteit zal vragen.

2.2 Handhaving en geschilbeslechting omtrent transparantieplichting

De GIA schrijft voor dat bepaalde informatie voor een bepaalde tijd, en binnen een bepaalde termijn, elektronisch beschikbaar moet worden gesteld voor netwerkexploitanten. De vertrouwelijkheid van deze informatie moet worden gewaarborgd. Ook overheidsinstanties die eigenaar zijn of of zeggenschap hebben over, fysieke infrastructuur gaan onder de toegangs- en informatieplichting vallen en kunnen daarom ook meldingsplichtig zijn. De handhaving en geschilbeslechting van de transparantieplichtingen voor informatie over de fysieke infrastructuur en van de coördinatie van civiele werken, wordt een nieuwe taak voor de ACM. Een vergelijkbare taak was tot dusverre op grond van de WIBON bij de Rijksinspectie Digitale Infrastructuur (RDI) belegd. De ACM kan de overheveling goed volgen omdat dit aansluit bij haar bestaande taken inzake fysieke infrastructuur.

Om goed toezicht te houden op de transparantieplichting is het voor de ACM nodig om toegang te hebben tot het Centraal Informatiepunt (CIP). Hoe het CIP ingevuld zal worden, is nog niet bekend. De ACM kan daarom op dit moment onvoldoende oordelen of dit volledig uitvoerbaar- en handhaafbaar is. De ACM verzoekt u om tijdig bij de uitwerking van het CIP betrokken te worden, zodat voorlichting en coördinatie met andere instanties goed verloopt en geschillen zoveel mogelijk voorkomen worden. Deze voorlichtende en coördinerende taken zijn tijdelijk.

³ Artikel 3, tweede lid, GIA.

⁴ Artikel 5, GIA.

3. Benodigde middelen

Om toezicht te kunnen houden en de aanvullende taken te kunnen uitvoeren heeft de ACM een inschatting gemaakt van de benodigde middelen. Het grootste tijdsbeslag zal naar verwachting zitten in de geschilbeslechting over medegebruik. De ACM heeft ervaring met geschilbeslechting. De ervaring leert dat het vaak specifieke situaties betreft, waarvan de behandeling arbeidsintensief is en juridische ondersteuning vereist. Dat geldt ook voor eventuele beroepsprocedures. Naast de geschilbeslechting heeft de ACM middelen nodig om onder andere toezicht te houden, handhavingsverzoeken te behandelen en de overeenkomsten van landbemiddelaars te controleren.

Op basis van een behoudende inschatting van het aantal geschillen, verwacht de ACM in 2026 en 2027 incidenteel €415.000,- nodig te hebben en in navolgende jaren structureel €373.000,-. In de bijlage is een financieel overzicht opgenomen.

De raming van de benodigde capaciteit is onder voorbehoud van wijzigingen op grond van de internetconsultatie, die gelijktijdig met deze UHT heeft plaatsgevonden. Indien het wetsvoorstel op grond van de consultatiereacties zodanig wordt gewijzigd dat dit de toezichtstaken van ACM raakt, zal de ACM een aanvullende UHT uitvoeren.

Gelet op de onvoorspelbaarheid van de omvang van de werkzaamheden acht de ACM het raadzaam taken, verantwoordelijkheden en capaciteit tijdig te evalueren. De ACM treedt te zijner tijd graag in overleg om een evaluatie in te plannen.

De ACM vertrouwt erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd, maar is uiteraard beschikbaar voor nadere toelichting.

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze:

bestuurslid

Bijlage 1 - Financiering en onderbouwing

De ACM verwacht incidenteel voor de jaren 2026 en 2027 415.000 EUR per jaar nodig te hebben. Vanaf 2028 heeft de ACM naar verwachting structureel 373.000 EUR nodig voor de uitoefening van het toezicht. Daarbij wijst de ACM het volgende:

- I. voor de berekening van de benodigde capaciteit zijn aannames gedaan over het aantal en de omvang van de verzoeken tot medegebruik van fysiek infrastructuur (inclusief binnenhuisinfrastructuur) en de daaruit voortkomende geschillen. Ook heeft ACM rekening moeten houden met de onduidelijkheid welke organisaties onder het begrip *overheidsinstanties* vallen en de nog te publiceren richtlijnen van BEREC en de Europese Commissie;
- II. het inrichten en vormgeven van het centraal informatiepunt kan impact hebben op de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid en is daarmee een onzekerheid voor de financiële onderbouwing;

Budgetten in € 1.000	2026	2027	2028	2029	2030	2031
P-budget	€ 415	€ 415	€ 373	€ 373	€ 373	€ 379
M-budget	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal	€ 415	€ 415	€ 373	€ 373	€ 373	€ 379